

De Kunst van... vrij zijn

Toen ik ondernemer werd leek het me heerlijk om zelf alle keuzes te kunnen maken en geen deel meer van een bedrijf te zijn. Geen incompetent managers meer, geen veel te duur pensioen, geen knellend concurrentiebeding. Minder beperkingen, dus meer keuzevrijheid. En dat betekent meer geluk, zoals iedereen natuurlijk weet. De vrijheid lonkte.

Boy, dat heb ik geweten!

Het eerste dat opviel, toen de euforie wat was gezakt, was de tsunami aan keuzes die op me afkwam.

Als kind werd ik ooit in een mega-supermarkt eropuit gestuurd om een potje mosterd te zoeken. Ik bleek mijn keuze te mogen maken uit achtenzeventig verschillende soorten. Om te zeggen dat deze keuzevrijheid een gevoel van geluk bij mij opriep, nee. En dat was voordat ik ontdekte dat de rij potjes om de hoek nog verder ging.

En nu stond er wel wat meer op mijn lijstje dan alleen mosterd. Wat ik ging aanbieden, bijvoorbeeld. Wie mijn klanten werden en wat ik ging doen om die te bereiken. Of ik een lijfrente moest afsluiten, en zo ja welke. Hoe ik ging heten. Wat mijn logo werd. En zo nog wat van die dingen.

Het tweede dat opviel was de oorverdovende stilte om me heen. Geen managers meer, dat was waar. Maar ook geen collega's die tips of nieuwtjes hadden. Of waar ik even mee kon sparren over een project. En zoals Karen Romme elders in deze nieuwsbrief aangeeft: ook geen schouderklopje meer aan het eind van het jaar.

Het voelde eerlijk gezegd een beetje schraal om zo vrij en onafhankelijk te zijn.

Als ondernemer moet ik er altijd voor waken dat mijn droom van zelfstandig mooie dingen creëren niet ontaard in nergens meer bij horen, en te veel dingen tegelijk moeten beslissen. 'Waar wil ik bij horen?' Dat hield me bezig. Ik ben niet voor niets lid van het CJB geworden. De eerste tijd heb ik behoorlijk onderschat hoe belangrijk het is om als zelfstandige ook een bedding te hebben waarin ik gewoon kan rusten en voeding halen. Andere ondernemers, niet per se om zaken mee te doen maar gewoon lotgenoten. Andere trainers en coaches. De vrienden die ik zo makkelijk uit het oog verlies als ik het druk heb. En vooral mijn vriendin en mijn familie.

De vraag waar ik nu mee speel is: 'Hoe kan ik me beperken?' Welke keuze zorgt voor vereenvoudiging? Zodat ik niet elke ochtend in de opties verzuip en tot niets kom. Dat ik me als trainer steeds meer richt op een doelgroep en een specialisme maakt het leven wat dat betreft al een stuk overzichtelijker. Bijzonder ook dat veel verhalen die ik dit jaar hoor (ook in deze nieuwsbrief!) daarop aansluiten.

Ik vind het prettig om in vrijheid te kunnen kiezen waaraan ik wil werken, en aan wie ik me wil verbinden. Nietzsche zei het mooi: 'Vrijheid *waarvan?* Wat kan mij dat nou schelen! Vrijheid *waartoe*, dat wil ik horen!'

Tegelijk voelt die vrijheid soms ook als een last. Misschien herken je het. Het bezorgt mij wel eens stress.

Stress die in ieder geval makkelijker te dragen is als ik mijn beperkingen en afhankelijkheden niet negeer, maar ze omarm. Juist als eigenwijze ondernemer!

Marcel Fuchs

Tip: video van hoogleraar psychologie Barry Schwartz op TED
(http://www.ted.com/index.php/talks/barry_schwartz_on_the_paradox_of_choice.html).
Gekleed in onnavolgbare Pietje Bell-outfit maakt Schwartz duidelijk waarom meer
keuzevrijheid boven een grens (die snel overschreden is) juist leidt tot minder welzijn. Less is
more! Je zult begrijpen dat ik vooral werd getroffen door het verhaal over de slasauzen.
Ondernemers aller landen: beperkt u!